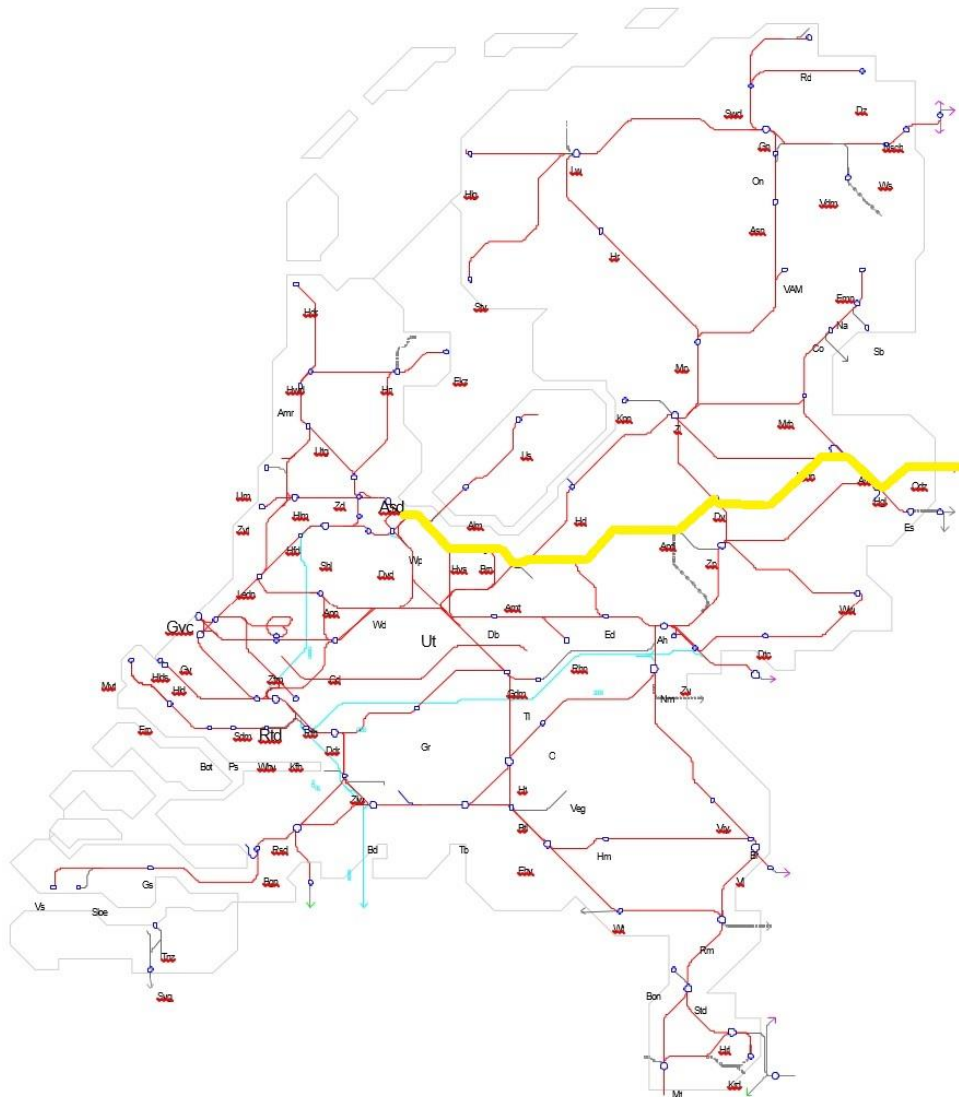

Capaciteitsanalyse Baanstabieleit Amsterdam - Bentheim

N.a.v. overbelastverklaring 2022/07 van 23 augustus 2021

Publiek

Van ProRail Capaciteitsmanagement
Kenmerk CENPTEAMSCM-1947380270-2710
Versie 1.0
Datum 17 februari 2022
Status Definitief

Inleiding

Op 23 augustus 2021 is een overbelastverklaring afgegeven voor het traject Amsterdam – Amersfoort – Deventer – Bentheim v.v. (OBV 2021/07). Deze kwam voort uit de wens van European Sleeper om haar nachttreinen met een locomotief type TRAXX (beladingsklasse D) op baanvaksnelheid te rijden.

Deze capaciteitsanalyse en het hierop volgende capaciteitsvergrotingsplan richten zich op de baanstabieleit op dit traject en mogelijke verbeteringen hieraan. De methodiek van capaciteitsverdeling is geen onderdeel van deze analyse.

Beschrijving van het conflict

European Sleeper gaat vanaf zomer 2022 nachttreinen rijden op het traject Roosendaal – Rotterdam – Amsterdam – Amersfoort – Deventer – Bentheim v.v. De trein van European Sleeper is aangevraagd met een TRAXX-locomotief, die een aslast heeft boven de 20 ton (beladingsklasse D).

Beladingsklasse ProRail-infrastructuur

De spoorweginfrastructuur in Nederland is merendeels ingedeeld in beladingsklasse C voor reizigersvervoer met aslasten tot 20 ton. De exacte indeling hiervan is te vinden in het Register of Infrastructure (RINF¹). De TRAXX-locomotief is volgens de door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) verleende vergunning voor indienststelling ingedeeld in beladingsklasse D. Als een voertuig volgens de Europese norm is ingedeeld in beladingsklasse D, dan mag dit voertuig op C-baanvakken worden ingezet met een maximumsnelheid van 100 km/u.

Bij wijze van uitzondering mogen zwaardere treinen op een aantal vrijbaantrajecten op baanvaksnelheid rijden. Zo'n verruiming kan alleen na een door ProRail op te stellen risico-afweging waarin wordt beoordeeld of het baanlichaam voldoende stabiel is voor het op baanvaksnelheid rijden van zwaardere treinen. Uitgangspunt voor deze risico-afweging is dat op baanvakken waar de baanstabieleit kritisch is, de belasting van het baanlichaam en daarmee de risico's, niet mogen toenemen ten opzichte van de huidige situatie.

Afweging in de capaciteitsverdeling

Op het traject Amsterdam – Bad Bentheim is op basis van een door ProRail Assetmanagement (AM) opgestelde risicoredenering ruimte om een beperkt aantal treinen met een aslast groter dan 20 ton op baanvaksnelheid te rijden. ProRail AM geeft hierbij de kaders aan waarbinnen ProRail Capaciteitsverdeling (CV) veilig de capaciteit tussen Amsterdam en Bad Bentheim kan verdelen. ProRail CV bepaalt vervolgens hoe deze ruimte het beste verdeeld kan worden. Binnen de randvoorwaarden van de veiligheid zoekt ProRail op deze manier naar de mogelijkheden om tot een optimale benutting van de beschikbare capaciteit te komen.

Dit heeft ertoe geleid dat European Sleeper-treinen op de volgende deeltrajecten met een maximumsnelheid van 130 km/h mogen rijden :

- Naarden-Bussum – Baarn
- Amersfoort – Twello
- Holten – Rijssen
- Wierden – Oldenzaal

Weesp – Amsterdam: alleen 130 km/u toegestaan in de richting Amsterdam

Op de overige deeltrajecten kon ProRail niet voldoen aan de wens van European Sleeper voor rijden op baanvaksnelheid; deze zijn verdeeld met 100 km/u.

¹ <https://www.spoordata.nl/informatieproducten/rinf>

Programma Baanstablieit

Met het Programma Baanstablieit voert ProRail momenteel een analyse uit op het dossier baanstablieit. Het programma brengt landelijk de constructieve veiligheid van de baan en de baanbelasting in kaart, waarbij is begonnen met internationale lijnen. Het programma onderzoekt de status van baanlichamen, wat het effect van het treinverkeer op deze baanlichamen is en welke nieuwe methoden er zijn om baanlichamen te verbeteren. Met deze inventarisatie wordt ook duidelijk wat er gedaan moet worden om een baanvak geschikt te maken voor een hogere beladingsklasse.

Analyse voor deze overbelastverklaring

ProRail acht het niet zinvol om voor deze overbelastverklaring een separaat onderzoek te doen. Voor deze overbelastverklaring wordt aangehaakt op het lopende Programma Baanstablieit. Naar verwachting zullen de grondonderzoeken van het Programma Baanstablieit in het eerste kwartaal van 2022 worden afgerond. Dan zal duidelijk zijn op welke locaties het traject Amsterdam – Amersfoort – Bentheim geschikt is voor beladingsklasse D en waar aanvullende maatregelen genomen moeten worden om treinen uit beladingsklasse D op baanvaksnelheid te kunnen rijden. De resultaten van dit programma zullen worden meegenomen in het capaciteitsvergrotingsplan volgend op deze capaciteitsanalyse. Daarbij geldt dat het Programma Baanstablieit de leidraad is voor het capaciteitsvergrotingsplan: de prioriteiten voor locaties voor verbeteringen in baanlichamen worden in dit programma afgewogen.